

Boosting global
citizenship education
using digital storytelling

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΚΙΤ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΣΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΙΤΗ (ΕΙΠΠ)
ΓΙΑ ΦΟΡΕΙΣ ΧΑΡΑΞΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

www.brights-project.eu

Ακρωνύμιο έργου	BRIGHTS
Τίτλος έργου	Boosting Global Citizenship Education using Digital Storytelling
Πακέτο εργασίας	WP6 Διάχυση & Αξιοποίηση
Τίτλος παραδοτέου	Πληροφοριακό κιτ για την Εκπαίδευση στην Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη (ΕΙΠΠ) για φορείς χάραξης πολιτικής
Επίπεδο διάχυσης	Κοινό- Δημόσια
Έκδοση	2.0
Ημερομηνία παράδοσης	24 Αυγούστου 2017
Λέξεις κλειδιά	Εκπαίδευση στην Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη (ΕΙΠΠ), Ψηφιακή Αφήγηση (ΨΑ), Κοινωνική Ένταξη
Περίληψη	Το παρόν έγγραφο στόχο έχει να παρέχει στους φορείς χάραξης πολιτικής την απαραίτητη γνώση για τον ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η Εκπαίδευση στην Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη (ΕΙΠΠ) στη σύγχρονη κοινωνία και για τις δεξιότητες που θα συμβάλλουν στην εφαρμογή της ΕΙΠΠ στα διάφορα πλαίσια.
Παραγωγή	ALL DIGITAL (πρώην Telecentre-Europe AISBL)
Αρ. έργου	580256-EPP-1-2016-1-BE-EPPKA3-IPI-SOC-IN
Αρ. συμφωνητικού	2016-2790 / 001 – 001
Ιστοσελίδα	www.brights-project.eu

Πίνακας Περιεχομένων

Περίληψη	4
1. Τι είναι η Εκπαίδευση στην Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη;	5
1.1. Οφέλη από την Εκπαίδευση στην Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη	7
1.2. Ψηφιακή αφήγηση – μια καινοτόμα προσέγγιση στην ΕΙΠΠ	9
2. Οδηγοί για την Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη & Πλαίσιο Πολιτικής	13
3. Καλές πρακτικές που αφορούν την Εκπαίδευση στην Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη	22
4. Η συμβολή μας: το έργο BRIGHTS	29
5. Συμπεράσματα: βασικά μηνύματα για τους φορείς χάραξης πολιτικής.	33
6. Λίστα Αναφορών	36
Ιστοσελίδες	38

Η παρούσα εργασία είναι σύμφωνα με τα δικαιώματα
Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License
(CC BY-NC-SA 4.0)

Σχεδιασμός: Makszvw

Με συγχρηματοδότηση από το
πρόγραμμα «Erasmus+»
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το σχέδιο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής
Επιτροπής.
Η παρούσα δημοσίευση (ανακοίνωση) δεσμεύει μόνο τον συντάκτη της και η
Επιτροπή δεν ευθύνεται για τυχόν χρήση των πληροφοριών που περιέχονται
σε αυτήν.

Περίληψη

Το παρόν πληροφοριακό κιτ στόχο έχει να παρέχει στους φορείς χάραξης πολιτικής όλη την απαραίτητη γνώση για τον ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η Εκπαίδευση στην Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη (ΕΙΠΠ) στη σύγχρονη κοινωνία. Το παρόν έγγραφο συνοψίζει την ΕΙΠΠ, τις βασικές αρχές, τις ικανότητες και τα πλεονεκτήματά της και παρέχει καλές πρακτικές εφαρμογής της. Σκοπός του είναι να πείσει τους φορείς χάραξης πολιτικής να ενσωματώσουν την ΕΙΠΠ στα εκπαιδευτικά και επιμορφωτικά προγράμματα σπουδών τους. Επιπλέον, παρουσιάζει τη μέθοδο της Ψηφιακής Αφήγησης (ΨΑ) και τα πλεονεκτήματά της, ως εργαλείου για την αποτελεσματικότερη διδασκαλία της ΕΙΠΠ.

1. Τι είναι η Εκπαίδευση στην Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη;

Στην εποχή μας, είναι σημαντικό η εκπαίδευση να παρέχει στους μαθητές/σπουδαστές την ευκαιρία και τις δεξιότητες να αναστοχάζονται και να μοιράζονται τη δική τους οπτική και τον ρόλο τους στην παγκοσμιοποιημένη κοινωνία που ζούμε. Επίσης, να κατανοούν και να συζητούν τις σύνθετες σχέσεις που αναπτύσσονται μέσα από τα καθημερινά κοινωνικά, οικολογικά, πολιτικά και οικονομικά ζητήματα, παράγοντας νέους τρόπους σκέψης και πράξης.

Η Εκπαίδευση στην Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη (ΕΙΠΠ) έχει αναπτυχθεί εντός και εκτός Ευρώπης, για να απαντήσει στην ανάγκη αντιμετώπισης ορισμένων κοινών ή καθημερινών προκλήσεων. Αυτές, για να αναφέρουμε μερικές, περιλαμβάνουν το διαρκώς μεταβαλλόμενο διεθνές κοινωνικό και πολιτικό περιβάλλον, την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας, της πληροφορίας και των μεταφορών, την αύξηση των μεταναστευτικών ροών, την παρουσία της πολυπολιτισμικότητας στην κοινωνία, τις οικονομικές κρίσεις καθώς και τις προκλήσεις που συνδέονται με την κλιματική αλλαγή.

Μπορούμε να πούμε ότι η ΕΙΠΠ χρησιμοποιεί έννοιες, μεθοδολογίες και θεωρίες που ήδη εφαρμόζονται σε διάφορα επιστημονικά πεδία και αντικείμενα, περιλαμβανομένης της εκπαίδευσης στα ανθρώπινα δικαιώματα, την εκπαίδευση στην ειρήνη, την εκπαίδευση για τη βιώσιμη ανάπτυξη, και τη διαπολιτισμική εκπαίδευση (UNESCO 2014). Εμπλουτίζει τις έννοιες και το περιεχόμενο όλων των επιστημονικών αντικειμένων και πεδίων στην εκπαίδευση που σχετίζονται με την παγκόσμια ανάπτυξη, διευρύνοντας τις διαστάσεις τους. Η ΕΙΠΠ χρησιμοποιεί πολυ-επιστημονικές και πολυ-παιδαγωγικές έννοιες κατά τρόπο που οδηγεί τους μαθητές/σπουδαστές στη διαδρομή της Ιδιότητας του Παγκόσμιου Πολίτη.

Η UNESCO έχει αναγνωρίσει την ΕΙΠΠ ως έναν από τους βασικούς στόχους

της εκπαίδευσής της για την περίοδο 2014-2021. Στο *“Global Citizenship Education: Preparing learners for the challenges of the 21st century”*, η ΕΙΠΠ ορίζεται ως «ένα παράδειγμα πλαίσιο το οποίο εμπεριέχει τον τρόπο που η εκπαίδευση μπορεί να αναπτύξει τη γνώση, τις δεξιότητες, τις αξίες και τις στάσεις που χρειάζονται οι εκπαιδευόμενοι, για να οικοδομήσουν έναν πιο δίκαιο, ειρηνικό και βιώσιμο κόσμο και για να ευημερήσουν ως παγκόσμιοι πολίτες του εικοστού πρώτου αιώνα» (UNESCO 2014).

Η ΕΙΠΠ δεν αφορά μόνο τα παγκόσμια θέματα, τα παγκόσμια προβλήματα και το πώς να βρούμε λύσεις όλοι μαζί. Αφορά, επίσης, το πώς οραματιζόμαστε ένα κοινό μέλλον με καλύτερες συνθήκες ζωής για όλους, συνδέοντας τοπικές και παγκόσμιες οπτικές καθώς και το πώς μπορούμε να κάνουμε αυτό το όραμα πραγματικό και εφικτό, ξεκινώντας από την ατομική θέση καθενός μας σε αυτόν τον κόσμο. Δομείται πάνω στις οικουμενικές αξίες των ανθρώπινων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας, της μη διάκρισης και της ετερότητας. Αφορά τις πολιτικές πράξεις που προάγουν ένα καλύτερο μέλλον για τον κόσμο και πραγματεύεται θέματα, όπως η **ειρήνη** και τα **ανθρώπινα δικαιώματα**, η **διαπολιτισμική κατανόηση**, η **εκπαίδευση στην ιδιότητα του πολίτη**, ο σεβασμός στην **διαφορετικότητα** και η **ανοχή**, και η **κοινωνική ενσωμάτωση**. Η κοινή κατανόηση που υπογραμμίζεται από την UNESCO είναι ότι η ΕΙΠΠ σημαίνει «*μία αίσθηση του ανήκειν σε μια ευρύτερη κοινότητα, πέρα από εθνικά σύνορα, με έμφαση στην κοινή μας ανθρωπότητα και την αλληλοσυσχέτιση ανάμεσα στους ανθρώπους καθώς και ανάμεσα στο τοπικό και το παγκόσμιο*» (UNESCO 2017).

Διάφορες χώρες υιοθέτησαν διαφορετικές πρακτικές και μεθόδους που σχετίζονται με την ΕΙΠΠ για τη διαχείριση των παραπάνω θεμάτων. Οι ολιστικές προσεγγίσεις στην ΕΙΠΠ περιλαμβάνουν τυπικές και μη τυπικές προσεγγίσεις, δραστηριότητες του προγράμματος σπουδών ή και πέραν αυτού, και συμβατικές και μη συμβατικές διαδρομές ως προς τη συμμετοχή. Σε τυπικά πλαίσια, η ΕΙΠΠ μπορεί να παρέχεται ως ανεξάρτητο μάθημα ή ενσωματωμένο ως μέρος υφιστάμενου μαθήματος (όπως στην εκπαίδευση στην αγωγή του πολίτη, στις κοινωνικές σπουδές, στις περιβαλλοντικές σπουδές, στη γεωγραφία, τον πολιτισμό κ.λπ.). Μερικές νέες εκπαιδευτικές διαδρομές για την ΕΙΠΠ περιλαμβάνουν τη χρήση ICT, μέσων κοινωνικής δικτύωσης και πρωτοβουλίες που απευθύνονται σε νέους, οι οποίες χρησιμοποιούν μια μεγάλη ποικιλία προσεγγίσεων (UNESCO 2014).

Η Oxfam GB σχεδίασε ένα πρόγραμμα εκπαίδευσης στην Εκπαίδευση στην Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη, το οποίο εστιάζει στον ενεργό ρόλο των παγκόσμιων πολιτών, το οποίο αναθεωρήθηκε το 2015 και δημοσιεύθηκε με τον τίτλο *«Εκπαίδευση στην Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη, Οδηγός για σχολεία»*. Περιλαμβάνει την ακόλουθη περιγραφή για την ΕΙΠΠ: «*Η Εκπαίδευση στην Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη είναι ένα πλαίσιο που εφοδιάζει κατάλληλα τους εκπαιδευόμενους για κριτική και ενεργή συμμετοχή απέναντι στις προκλήσεις και τις ευκαιρίες της ζωής σε έναν γοργά μεταβαλλόμενο και αλληλοεξαρτώμενο κόσμο. Είναι μετασχηματιστική, επειδή αναπτύσσει τη γνώση και την κατανόηση, τις δεξιότητες, τις αξίες και τις στάσεις που χρειάζονται οι εκπαιδευόμενοι, για να συμμετέχουν πλήρως σε μια παγκοσμιοποιημένη κοινωνία και οικονομία και για να διασφαλίσουν έναν πιο δίκαιο, ασφαλή και βιώσιμο κόσμο από αυτόν που κληρονόμησαν από τις προηγούμενες γενιές*» (Oxfam 2015). Η Oxfam θεωρεί ότι η μάθηση, η σκέψη και η πράξη των νέων ανθρώπων αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της επίτευξης αυτού του πιο δίκαιου, ασφαλούς και βιώσιμου παγκόσμιου μέλλοντος. Επομένως, μαζί με την ενδεδειγμένη ανάπτυξη μιας παγκόσμιας κατανόησης και πολλαπλών προοπτικών, μια ΕΙΠΠ θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει ευκαιρίες για νέους ανθρώπους, ώστε να αναπτύξουν τις δεξιότητές τους ως παράγοντες αλλαγής και να αντιδρούν κριτικά στο πλαίσιο αυτού του ρόλου (Oxfam 2015).

1.1. Οφέλη από την Εκπαίδευση στην Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη

Η Εκπαίδευση στην Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη (ΕΙΠΠ) υποστηρίζει ένα μοντέλο για την ιδιότητα του παγκόσμιου πολίτη, θεμελιωμένο στην πλήρη επίγνωση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και στην ενεργή δέσμευση για έναν πιο δίκαιο και πιο βιώσιμο κόσμο.

Η ΕΙΠΠ επιτρέπει στους εκπαιδευόμενους, ιδιαίτερα τους νέους, να αναλάβουν ενεργή ευθύνη για παγκόσμια ζητήματα, παρέχοντάς τους την κατάλληλη γνώση, τις δεξιότητες και τις στάσεις, όπως η ικανότητα προσαρμογής σε έναν πολυπολιτισμικό κόσμο και οι αλλαγές στον τρόπο ζωής, λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμένους πόρους του πλανήτη, καθώς και την ικανότητα να συμμετέχουν σε πολιτικό ανοικτό διάλογο, διαμορφώνοντας και αιτιολογώντας τη γνώμη τους. Αποκτούν και αναπτύσσουν κοινωνικές, πολιτικές και διαπολιτισμικές ικανότητες, καθώς και κριτική σκέψη και ικανότητες

επίλυσης των συγκρούσεων και, ενθαρρύνονται να δρουν ως πιο κοινωνικά συνειδητοποιημένοι πολίτες. Η ΕΙΠΠ εφοδιάζει τους εκπαιδευόμενους με τις απαραίτητες δεξιότητες για να αντιμετωπίζουν τις επερχόμενες προκλήσεις και ευκαιρίες σε έναν παγκοσμιοποιημένο κόσμο και για να βλέπουν τον εαυτό τους ως μέρος ενός ετερόκλητου κόσμου. Επίσης, να διερευνούν τις πεποιθήσεις και τα αξιακά τους συστήματα, μαθαίνοντας πώς οι προσωπικές και κοινωνικές αντιλήψεις και αξίες επηρεάζουν την προοπτική καθενός (UNESCO 2014). Ανακαλύπτοντας την ίδια τους την ταυτότητα και αποδεχόμενοι τη διαφορετικότητα, οι νέοι άνθρωποι είναι λιγότερο πιθανόν να αντιμετωπίσουν οι ίδιοι κοινωνικό αποκλεισμό είτε και να οδηγήσουν άλλους στον κοινωνικό αποκλεισμό.

Η ΕΙΠΠ είναι η διαδρομή που ανοίγει το δρόμο για τη συζήτηση πάνω σε

παγκόσμια κοινωνικά θέματα. Δημιουργεί έναν ασφαλή χώρο διερεύνησης και συζήτησης πάνω σε επίμαχα παγκόσμια ζητήματα και βοηθά τους **νέους ανθρώπους** να αναπτύξουν την κατανόησή τους γύρω από παγκόσμια ζητήματα, όπως για παράδειγμα, οι δομές κυβερνητικότητας, τα πολιτικά και κοινωνικά συστήματα, η ιστορία,

η οικονομία και να αναγνωρίσουν τη αλληλοεξάρτηση τοπικών, εθνικών και παγκόσμιων θεμάτων. Μέσω της ΕΙΠΠ, οι **εκπαιδευτές** μπορούν επίσης να αναπτύξουν καλύτερη κατανόηση της έννοιας της ιδιότητας του παγκόσμιου πολίτη και να βελτιώσουν πρακτικές μέσα στην τάξη που εμπλέκουν τους μαθητές σε συζητήσεις σχετικά με τα παγκόσμια ζητήματα.

1.2. Ψηφιακή αφήγηση – μια καινοτόμα προσέγγιση στην ΕΙΠΠ

Η Ψηφιακή Αφήγηση (ΨΑ), στον πυρήνα της, είναι η πρακτική της χρησιμοποίησης ψηφιακών εργαλείων για την αφήγηση ιστοριών.

Από τους πρωτοπόρους στο πεδίο είναι ο Joe Lambert, συνιδρυτής του Κέντρου για την Ψηφιακή Αφήγηση (**CDS**), ενός μη κερδοσκοπικού καλλιτεχνικού οργανισμού σε επίπεδο κοινότητας στο Μπέρκλεϊ, Καλιφόρνια, ΗΠΑ. Το CDS βοηθά νέους ανθρώπους και ενήλικες στη δημιουργία και το διαμοιρασμό των προσωπικών τους αφηγήσεων μέσω του συνδυασμού στοχαστικής γραφής και εργαλείων ψηφιακών μέσων από τις αρχές της δεκαετίας 1990.

Η ΨΑ είναι μια καινοτόμα παιδαγωγική προσέγγιση που μπορεί να εμπλέξει τους μαθητές/σπουδαστές σε ουσιαστική και με νόημα μάθηση και έχει αποδειχθεί ότι είναι ευεργετική, ιδιαίτερα για τους νέους ανθρώπους, ως αποτελεσματικό εργαλείο που ενθαρρύνει τη **δημιουργικότητα**, τον **ψηφιακό εγγραμματοισμό** και

την **κριτική σκέψη** (Smeda et.al. 2014). Σε μια ψηφιακή αφήγηση, ο δημιουργός αφηγείται την προσωπική του/της ιστορία ή προβάλλει προσωπικές απόψεις για ένα συγκεκριμένο θέμα. Ο δημιουργός δημιουργεί αυτή την ιστορία σε ένα ψηφιακό μέσο μέσω της επεξεργασίας εικόνων, ήχων, μουσικής, κειμένου και φωνής. Με αυτόν τον τρόπο, εκφράζεται και διαμοιράζεται ένα κομμάτι του εαυτού του με τους άλλους (Robin 2008). Χρησιμοποιώντας την ψηφιακή αφήγηση, οι εκπαιδευόμενοι γίνονται οι ίδιοι δημιουργοί και ηθοποιοί της δικής τους ιστορίας. Η ΨΑ είναι ένας απλός και εύκολα προσβάσιμος τρόπος

να αφηγηθούμε μια ιστορία μέσω μιας σύντομης ταινίας χωρίς να απαιτούνται ιδιαίτερες τεχνικές γνώσεις ή δεξιότητες.

Η τεχνική αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί για όλα τα είδη των θεμάτων και των ιστοριών: μια ιστορία ζωής, ιστορίες που μιλούν για άλλους ανθρώπους (πολύ κατάλληλο για διαγενεακά και διαπολιτισμικά έργα, ιστορίες για τη μετανάστευση, άυλη κληρονομιά, κ.α.) και ειδικά θέματα, όπως δημοκρατία, αντιρατσισμός, ιδιότητα του πολίτη

κ.λπ. Αυτή η μεθοδολογία μπορεί να χρησιμοποιηθεί στην εκπαίδευση, στην εργασία με νέους και στην εκπαίδευση ενηλίκων. Λόγω της απλότητάς της, μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί, για να εξασκήσει τις γλωσσικές δεξιότητες ανθρώπων, οι οποίοι ακόμα μαθαίνουν μια γλώσσα. Δημιουργώντας ψηφιακές ιστορίες είναι, επίσης, πολύ πρακτικό όταν εργάζεστε με ανθρώπους από μη προνομιούχες ομάδες: για να ενεργοποιήσετε τη διαντίδραση μέσα στην ομάδα, να ενθαρρύνετε τους συμμετέχοντες, να ενεργοποιήσετε τη συμμετοχή, να τους «μάθετε πώς να μαθαίνουν» και να βελτιώσουν τις ψηφιακές, δημιουργικές και κοινωνικές τους δεξιότητες. Κατά τη δημιουργία της ψηφιακής ιστορίας, οι δημιουργοί αναστοχάζονται τη ζωή τους με έναν θετικό τρόπο. Αποκτούν, έτσι, μια πιο θετική αυτοεικόνα και κατά συνέπεια, μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση.

Η ΨΑ είναι ιδιαίτερα χρήσιμη στη διδασκαλία της Εκπαίδευσης στην Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη (ΕΙΠΠ) και στη διάχυση των εννοιών της Ιδιότητας του Παγκόσμιου Πολίτη ανάμεσα στους νέους σε μια ψηφιακή κοινωνία. Η χρήση των ψηφιακών εργαλείων βοηθά τους νέους ανθρώπους να αναπτύξουν με έναν μη τυπικό τρόπο τις ψηφιακές και πολιτικές τους δεξιότητες, την κριτική σκέψη και τη δημιουργικότητά τους. Επιπλέον, ο «μετασχηματισμός» της εμπειρίας σε ιστορίες και έπειτα σε εικόνες, γεννά την ευθύνη απέναντι σε αυτό που θα απεικονιστεί στη συνέχεια και, για το λόγο αυτό, απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή στο τι θα λεχθεί, πώς και γιατί. Επομένως, αυτή η διαδικασία της επικοινωνίας

της ιστορίας κάποιου βιώνεται με κριτικό πνεύμα. Σήμερα, οι νέοι άνθρωποι αποτελούν μέρος κοινωνικών δικτύων μέσω των οποίων αλληλεπιδρούν με τους συνομηλικούς τους. Περισσότερο από ποτέ, εκφράζονται και διαμοιράζονται τις στιγμές τους μέσα από φωτογραφίες ή βίντεο σε διάφορες πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης, όπως Facebook, Instagram, snapchat, κ.λπ. Τα εργαλεία ΨΑ βρίσκονται κοντά στον τρόπο ζωής των νέων ανθρώπων και είναι περισσότερο ελκυστικά και διαδραστικά από τις κλασικές μεθόδους διδασκαλίας.

Η ψηφιακή αφήγηση μπορεί να αποτελέσει ένα μέσο που θα επιτρέπει στους νέους να εκφράσουν και να κατανοήσουν την ταυτότητά τους, ενώ μπορεί ακόμα να τους βοηθήσει να αναστοχαστούν τα συναισθήματά τους και να εκφραστούν. Η σκηνοθεσία και η δημιουργία μιας προσωπικής ιστορίας είναι μια πράξη ενδυνάμωσης. Επιτρέπει στους νέους να προσδιορίζονται με δικούς τους όρους, τους δίνει τον χώρο να διεκδικήσουν την προσωπική τους ιστορία και να μην την διεκδικούν άλλοι για λογαριασμό τους. Δημιουργώντας μια ψηφιακή ιστορία, μπορεί να ακουστεί η φωνή των νέων ανθρώπων, καθώς και η πραγματικότητα καθενός ξεχωριστά αλλά και της κοινωνικής του ομάδας. Αυτό μπορεί να είναι πολύ ενθαρρυντικό για τις ομάδες που βρίσκονται σε κίνδυνο περιθωριοποίησης.

Συνολικά, η ΨΑ έχει πολλαπλά οφέλη και εξυπηρετεί τις ανάγκες της ΕΙΠΠ. Η χρησιμοποίηση της ΨΑ στην ΕΙΠΠ απαντά σε μια ποικιλία αναγκών και μαθησιακών στυλ και βοηθά τους νέους ανθρώπους να συνεργάζονται, να εκφράζονται, να υιοθετούν τη δημιουργικότητα και την κριτική σκέψη και ταυτόχρονα βελτιώνει τις ψηφιακές τους ικανότητες (Robin 2008).

Η διαδικασία της δημιουργίας μιας ψηφιακής ιστορίας προσφέρει διερευνητική πρακτική μάθηση, συνεργατική κοινωνική διαντίδραση και ενεργητικά παιχνίδια ρόλων πέρα από το παραδοσιακό περιβάλλον της τάξης. Πρόκειται για ένα μίγμα μετασχηματιστικής (ή μετασχηματιζόμενης) μάθησης και επί τόπου

μάθησης με τις διαφορετικές διαστάσεις τους: ψυχολογική (αλλαγές στην κατανόηση του εαυτού), σε επίπεδο πεποιθήσεων (αναθεώρηση του συστήματος των πεποιθήσεων) και σε επίπεδο συμπεριφοράς (αλλαγές στον τρόπο ζωής). Η εστίαση βρίσκεται, ωστόσο, όχι στην ορθολογιστική προσέγγιση αλλά στον αναστοχασμό μέσω της οπτικοποιημένης αφήγησης. Η πιο ισχυρή πτυχή της διαδικασίας είναι ο διαμοιρασμός των ιστοριών με ένα μεγαλύτερο ακροατήριο. Αυτό επιτρέπει στο ακροατήριο, που μπορεί να είναι η κοινωνία ή οι οικογένειες των νέων να δουν την άλλη πλευρά της ταυτότητας που οι ίδιοι προβάλλουν στους νέους. Ακούγοντας τις ψηφιακές ιστορίες, το κοινό μπορεί επίσης να έρθει αντιμέτωπο και με τις δικές του προκαταλήψεις. Για αυτό η προαγωγή των ιστοριών αποτελεί ένα θεμελιώδες κομμάτι της συγκεκριμένης προσέγγισης και μπορεί να ενισχυθεί με τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

Σε αυτή τη μεθοδολογία, οι αφηγητές των ιστοριών ή ηθοποιοί παραμένουν κάτοχοι της ιστορίας τους, επιλέγοντας οι ίδιοι τι και πώς να το πουν, καθοδηγούμενοι μόνο από τους δασκάλους τους. Οι ψηφιακοί αφηγητές, επίσης, αναπτύσσουν τεχνικά την ιστορία, ενώ βελτιώνουν τις γλωσσικές τους ικανότητες, καθώς και τις δεξιότητες ψηφιακού και επικοινωνιακού γραμματισμού τους. Μαθαίνουν νέους τρόπους αυτοέκφρασης, σημαντικού παράγοντα χειραφέτησής τους.

2. Οδηγοί για την Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη & Πλαίσιο Πολιτικής

Όπως προαναφέρθηκε, η Εκπαίδευση στην Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη (ΕΙΠΠ) είναι ένας σχετικά νέος όρος και για αυτό το λόγο υπάρχουν αρκετοί ορισμοί για την παγκόσμια εκπαίδευση ή την εκπαίδευση για τη δημοκρατική ιδιότητα του πολίτη. Παρόλα αυτά, οι ορισμοί αυτοί μπορούν να μας βοηθήσουν να αναγνωρίσουμε τα βασικά χαρακτηριστικά της ΕΙΠΠ.

Η σημασία της ΕΙΠΠ έχει αναγνωριστεί σε αρκετά διεθνή έγγραφα, τα οποία αναφέρονται στην ανάπτυξη της έννοιας της παγκόσμιας εκπαίδευσης ή στην Εκπαίδευση στην Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη. Πολλές κυβερνήσεις έχουν ήδη αναγνωρίσει την ανάγκη για ενσωμάτωση αυτής της έννοιας στα εκπαιδευτικά τους συστήματα. Στη συνέχεια θα βρείτε σύντομες περιγραφές των σημαντικών εγγράφων και των πολιτικών πρωτοβουλιών που σχετίζονται με την Εκπαίδευση στην Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη:

- Συμβούλιο της Ευρώπης **Λευκή Βίβλος για τον Διαπολιτισμικό Διάλογο** (Ιούνιος 2008). Σε αυτήν τονίστηκε για πρώτη φορά η διαπολιτισμική προσέγγιση που επιτρέπει να προληφθούν οι ηθικοί, θρησκευτικοί, γλωσσικοί και πολιτισμικοί διχασμοί καθώς και την ενασχόληση με την ετερότητα και ζητήματα ταυτότητας με έναν εποικοδομητικό και δημοκρατικό τρόπο. Η δημιουργία της ευρωπαϊκής ταυτότητας πρέπει να βασίζεται σε κοινές θεμελιώδεις αξίες, σεβασμό για την κοινή πολιτιστική κληρονομιά και την ισότητα καθώς και την πολιτισμική ετερότητα.
- Συμβούλιο της Ευρώπης **Σύμφωνο για την Εκπαίδευση για τη Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη και την Εκπαίδευση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα** (Μάιος 2010). Το σύμφωνο υπογραμμίζει ότι η εκπαίδευση για την δημοκρατική ιδιότητα του πολίτη και η εκπαίδευση για τα ανθρώπινα δικαιώματα σχετίζονται. Η εκπαίδευση για τη δημοκρατική ιδιότητα του πολίτη σχετίζεται με τα δημοκρατικά δημοκρατικοί και υποχρεώσεις και με την ενεργή συμμετοχή των πολιτών στην κοινωνία, ενώ η εκπαίδευση για τα ανθρώπινα δικαιώματα σχετίζεται με τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες.

- Μελέτη της Eurydice για την **Εκπαίδευση στην Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη στην Ευρώπη** (2012) και το δελτίο για την **Προαγωγή της ιδιότητας του πολίτη και τις κοινές αξίες της ελευθερίας, της ανεκτικότητας και της μη διάκρισης μέσω της εκπαίδευσης** (2015). Η μελέτη περιέχει πολιτικές και μέτρα που σχετίζονται με την εκπαίδευση στην ιδιότητα του πολίτη που εφαρμόζουν οι ευρωπαϊκές χώρες. Τα αποτελέσματα της μελέτης δείχνουν ότι πολιτική προτεραιότητα των κυβερνήσεων αποτελεί η ενθάρρυνση της συμμετοχής των μαθητών στη διακυβέρνηση του σχολείου καθώς και στην κοινωνική και πολιτική ζωή. Η μελέτη περιλαμβάνει μια επισκόπηση των υφιστάμενων εξελίξεων σε πέντε θεματικά πεδία: (1) σκοπός και οργάνωση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, (2) συμμετοχή μαθητών και γονέων στα σχολεία, (3) σχολική κουλτούρα και συμμετοχή των μαθητών στην κοινωνία, (4) εκτίμηση και αξιολόγηση, και (5) υποστήριξη διδασκόντων και διευθυντών σχολείων. Επιπλέον, το δελτίο παρουσιάζει τις πολιτικές εξελίξεις που σχετίζονται με τις επιδιώξεις της Διακήρυξης του Παρισιού, την οποία πρόσφατα επικύρωσαν οι κυβερνήσεις. Το δελτίο καλύπτει τα 28 κράτη μέλη της ΕΕ μαζί με τα μέλη του δικτύου Eurydice. Το δίκτυο Eurydice της Κομισιόν θα εκπονήσει μια νέα μελέτη, η οποία θα παρουσιάζει μια επιτομή της δομής, του περιεχομένου και των πρακτικών στην Εκπαίδευση στην Ιδιότητα του Πολίτη για όλα τα κράτη μέλη (2017).
- UNESCO **«Εκπαίδευση στην Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη: Προετοιμάζοντας τους μαθητές για τις προκλήσεις του 21ου αιώνα»** (2014). Αυτή η έκθεση σκοπό έχει να ενισχύσει την κατανόηση γύρω από την ΕΙΠΠ και τις συνέπειές της στο εκπαιδευτικό περιεχόμενο, την παιδαγωγική και την πρακτική της. Επιχειρεί να παρέχει κοινές προοπτικές και διευκρινήσεις για κάποιες από τις αμφισβητούμενες πτυχές της ΕΙΠΠ. Επιπλέον, η έκθεση παρέχει οδηγίες για το πώς μεταφράζεται η ΕΙΠΠ στην πράξη, δίνοντας παραδείγματα καλών πρακτικών και υφιστάμενων προσεγγίσεων στην ΕΙΠΠ σε διαφορετικά πλαίσια.

- UNESCO **«Εκπαίδευση στην Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη: Θεματικές και μαθησιακοί στόχοι»** (2015). Η δημοσίευση αυτή αποτελεί τον πρώτο παιδαγωγικό οδηγό από την UNESCO για την ΕΙΠΠ. Είναι το αποτέλεσμα μιας εκτεταμένης έρευνας και διαδικασίας συμβουλευτικής με ειδικούς από διαφορετικά μέρη του κόσμου. Παρουσιάζει προτάσεις για τη μετάφραση των εννοιών της ΕΙΠΠ σε πρακτικές και κατά ηλικία θεματικές και μαθησιακούς στόχους με τρόπο που επιτρέπει την προσαρμογή σε τοπικά πλαίσια.
- **Διακήρυξη του Παρισιού**, η Διακήρυξη για την προαγωγή της ιδιότητας του πολίτη και για τις κοινές αξίες της ελευθερίας, της ανεκτικότητας και της μη διάκρισης μέσω της εκπαίδευσης (Μάρτιος 2015). Υιοθετήθηκε από τους υπουργούς παιδείας των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 17 Μαρτίου 2015 σε απάντηση των τρομοκρατικών επιθέσεων του Ιανουαρίου 2015. Προάγει την ένταξη και τις θεμελιώδεις αξίες και τονίζει ότι «πρωταρχικός σκοπός της εκπαίδευσης είναι όχι μόνο η ανάπτυξη γνώσεων, δεξιοτήτων, ικανοτήτων και στάσεων και η θεμελίωση αξιών αλλά και να βοηθά τους νέους ανθρώπους, σε στενή συνεργασία με τους γονείς και τις οικογένειες, να γίνονται ενεργά, υπεύθυνα, δεκτικά μέλη της κοινωνίας.» Η Διακήρυξη θεμελιώνει μια λίστα στόχων που θα πρέπει να επιτευχθούν σε εθνικό και τοπικό επίπεδο, ενώ υπογραμμίζει τέσσερις κυρίαρχες προτεραιότητες για συνεργασία σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης:
 1. Διασφάλιση ότι τα παιδιά και οι νέοι αποκτούν κοινωνικές, πολιτικές και διαπολιτισμικές ικανότητες, προάγοντας τις δημοκρατικές αξίες και τα θεμελιώδη δικαιώματα, την κοινωνική ένταξη και τη μη διάκριση καθώς και την ιδιότητα του ενεργού πολίτη,
 2. Ενίσχυση της κριτικής σκέψης και του ψηφιακού αλφαριθμητισμού, ειδικότερα σε ό,τι αφορά τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και, ιδιαίτερα τη χρήση του Διαδικτύου και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, ώστε να αναπτυχθεί αντίσταση σε κάθε μορφή διάκρισης και δογματισμού,

3. Προώθηση της εκπαίδευσης για τα μη προνομιούχα παιδιά και νέους εξασφαλίζοντας ότι τα εκπαιδευτικά και επιμορφωτικά μας συστήματα ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες τους,
4. Προαγωγή του διαπολιτισμικού διαλόγου μέσω κάθε μορφής μάθησης σε συνεργασία με άλλες σχετικές πολιτικές και εμπλεκόμενους φορείς.

Προτεραιότητα για τα κράτη μέλη και για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποτελεί η συνέχιση της Διακήρυξης στο πεδίο της εκπαίδευσης και της επιμόρφωσης και σε ό,τι αφορά τους νέους. Για το λόγο αυτό, η Κομισιόν ανέλαβε μια σειρά μέτρα το 2016 και το 2017, όπως η απόδοση προτεραιότητας στην κοινωνική ένταξη στα προγράμματα της ΕΕ για την εκπαίδευση, την επιμόρφωση, τους νέους και τον αθλητισμό στο πλαίσιο του Erasmus+.

- UNESCO **Ατζέντα για την Εκπαίδευση 2030** (Μάιος 2015). Αναφέρεται στην παγκόσμια δέσμευση του κινήματος «Εκπαίδευση για Όλους» της UNESCO και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της **Ατζέντας για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη 2030**. Ένα βήμα για την επίτευξη της εν λόγω Ατζέντας είναι η Διακήρυξη και το Πλαίσιο Δράσης του Ίντσον, που παρουσιάζει πώς συνεργάζονται οι χώρες με την UNESCO και με άλλους παγκόσμιους εταίρους για τη μετάφραση των δεσμεύσεων σε δράση. Η Ατζέντα για την Εκπαίδευση 2030 τονίζει τη σημασία της απόκτησης δεξιοτήτων, εκπαίδευσης στην ιδιότητα του πολίτη, ισότητας και ισότητας των φύλων και, γενικά, στοχεύει στη διασφάλιση ποιοτικών μαθησιακών αποτελεσμάτων για όλους.
- UNESCO **«Πρόληψη του βίαιου εξτρεμισμού μέσω της εκπαίδευσης: οδηγός για φορείς χάραξης πολιτικής»** (2017). Ο οδηγός αυτός θα βοηθήσει τους φορείς χάραξης πολιτικής να προλαμβάνουν ενέργειες βίαιου εξτρεμισμού στην εκπαίδευση. Παράλληλα, ο **«Οδηγός του Εκπαιδευτικού για την Πρόληψη του Βίαιου Εξτρεμισμού»** (2016) περιγράφει τις δραστηριότητες που μπορούν να υλοποιηθούν στα σχολεία από τους εκπαιδευτικούς για να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις που θέτει ο βίαιος εξτρεμισμός.

Η **Oxfam GB** παρήγαγε διάφορους **Οδηγούς για την Εκπαίδευση στην Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη που** στόχευαν στους εκπαιδευτικούς όλων των ειδικοτήτων και όλων των ηλικιακών ομάδων. Αυτοί οι οδηγοί εισάγουν τα βασικά στοιχεία του Αναλυτικού Προγράμματος Εκπαίδευσης στην Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη της Oxfam και παρέχουν μελέτες περίπτωσης που περιγράφουν τις καλές πρακτικές μέσα στην τάξη, δραστηριότητες που μπορούν να προσαρμοστούν για χρήση σε πολλές περιοχές του Αναλυτικού Προγράμματος και σε πηγές για περαιτέρω μελέτη. Ακολουθούν μερικά τέτοια παραδείγματα:

- **Εκπαίδευση στην Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη, Οδηγός για σχολεία (Education for Global Citizenship, A guide for schools)** (2015). Ο οδηγός αυτός υπογραμμίζει τη σημασία της ΕΙΠΠ και το πώς αυτή επηρεάζει τις προσωπικότητες των μαθητών σπουδαστών. Επιπλέον, περιλαμβάνει απόψεις εκπαιδευτικών από όλον τον κόσμο και παρουσιάζει αρκετές μελέτες περίπτωσης για την εφαρμογή του οδηγού στα σχολεία.
- **Η Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη στην τάξη: Οδηγός για εκπαιδευτικούς (Global Citizenship in the Classroom: A guide for teachers)** (2015). Ο οδηγός αυτός στοχεύει να βοηθήσει τους εκπαιδευτικούς να αναπτύξουν την έννοια της Ιδιότητας του Παγκόσμιου Πολίτη. Περιλαμβάνει πρακτικές ιδέες, εργαλεία και κατευθυντήριες οδηγίες για την ανάπτυξη της Ιδιότητας του Παγκόσμιου Πολίτη μέσα στις τάξεις.
- **Μαθηματικά και Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη (Maths and Global Citizenship)** (2015). Ο οδηγός αυτός μπορεί να βοηθήσει τους εκπαιδευτικούς να αναπτύξουν συνδέσεις ανάμεσα σε περιβάλλοντα της καθημερινής ζωής και στα μαθηματικά. Οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούν την περιέργεια των μαθητών για να τους κινητοποιήσουν να χρησιμοποιήσουν τα μαθηματικά, για να διερευνήσουν ιδέες και σχήματα για τον κόσμο. Οι μαθητές θα μπορούσαν να ωφεληθούν από αυτού του είδους τη μαθησιακή διαδικασία με διάφορους τρόπους, για παράδειγμα, μαθαίνουν να αναλύουν τα στατιστικά μεγέθη που απαντούν στην καθημερινότητά τους, αναπτύσσουν κατανόηση για τους άλλους ανθρώπους και συνδέουν το τοπικό και το παγκόσμιο.

- **Αγγλικά και Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη (English and Global Citizenship)** (2015). Ο οδηγός αυτός παρέχει πρακτικές ιδέες για εκπαιδευτικούς με σκοπό να συνδυάσει τα μαθήματα Αγγλικής γλώσσας με την Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη. Μια προσέγγιση της Ιδιότητας του Παγκόσμιου Πολίτη στο μάθημα των Αγγλικών αναπτύσσει το σεβασμό των μαθητών για τη διαφορετικότητα και την κατανόηση διεθνών θεμάτων.
- **Θετικές επιστήμες και Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη (Science and Global Citizenship)** (2015). Αυτός ο οδηγός παρέχει πρακτικές ιδέες για μια προσέγγιση της ιδιότητας του παγκόσμιου πολίτη στις θετικές επιστήμες: πώς η επιστήμη μπορεί να βελτιώσει και να επιλύσει τα παγκόσμια ζητήματα, για παράδειγμα, θρεπτικές τροφές ή αφθονία παροχής καθαρού πόσιμου νερού για όλους κ.λπ. Μέσω της προσέγγισης της ιδιότητας του παγκόσμιου πολίτη, οι μαθητές/σπουδαστές μαθαίνουν πώς να συνδέουν παγκόσμια και τοπικά ζητήματα, καθώς και να σκέφτονται κριτικά και να αναλαμβάνουν δράση σε διεθνή προβλήματα.

Πίνακας 1. Επισκόπηση των Οδηγών ΕΙΠΠ και των πρωτοβουλιών πολιτικής

Έγγραφο	Έτος	Οργανισμός	Βασικές διαστάσεις
Λευκή Βίβλος για τον Διαπολιτισμικό Διάλογο «Ζώντας μαζί ως Ίσοι με Αξιοπρέπεια»	2008	Συμβούλιο της Ευρώπης	Πλεονεκτήματα μιας διαπολιτισμικής προσέγγισης.
Σύμφωνο για την Εκπαίδευση για τη Δημοκρατική Ιδιότητα του Πολίτη και την Εκπαίδευση στα Ανθρώπινα Δικαιώματα	2010	Συμβούλιο της Ευρώπης	Η εκπαίδευση για την δημοκρατική ιδιότητα του πολίτη και την εκπαίδευση στα ανθρώπινα δικαιώματα είναι αλληλένδετα και υποστηρίζονται αμοιβαία.
Η Εκπαίδευση στην Ιδιότητα του Πολίτη στην Ευρώπη	2012	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, EACEA, Eurydice	Περιέχει πολιτικές και μέτρα που σχετίζονται με την εκπαίδευση στην ιδιότητα του παγκόσμιου πολίτη που εφαρμόζουν οι Ευρωπαϊκές χώρες.
Εκπαίδευση για την Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη: προετοιμάζοντας τους μαθητές για τις προκλήσεις του 21ου αιώνα	2014	UNESCO	Σε αυτή την έκθεση σκιαγραφούνται οι παραδοσιακοί και νέοι ορίζοντες για την ΕΙΠΠ.
Εκπαίδευση στην Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη: θεματικά κέντρα και μαθησιακοί στόχοι.	2015	UNESCO	Πόροι για τον σχεδιασμό, τα σχέδια και την παροχή της Εκπαίδευσης στην Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη στην τυπική και μη τυπική εκπαίδευση.
Προαγωγή της ιδιότητας του πολίτη και των κοινών αξιών της ελευθερίας, της ανεκτικότητας και της μη διάκρισης μέσω της εκπαίδευσης: Επισκόπηση των εξελίξεων στην εκπαιδευτική πολιτική στην Ευρώπη σε συνέχεια της Διακήρυξης του Παρισιού στις 17 Μαρτίου 2015	2015	Ευρωπαϊκή Επιτροπή, EACEA, Eurydice	Παρουσιάζει τις εξελίξεις πολιτικής που σχετίζονται με τους αντικειμενικούς σκοπούς της Διακήρυξης του Παρισιού, που εγκαινίασαν πρόσφατα οι κυβερνήσεις.

Διακήρυξη του Παρισιού για την προαγωγή της ιδιότητας του πολίτη και τις κοινές αξίες της ελευθερίας, της ανεκτικότητας και της μη διάκρισης μέσω της εκπαίδευσης	2015	Υπουργοί παιδείας των κρατών μελών της ΕΕ.	Προάγει την ένταξη και τις θεμελιώδεις αξίες και θεμελιώνει τη λίστα των στόχων που θα πρέπει να επιτευχθούν σε εθνικό και τοπικό επίπεδο, ενώ τονίζει τέσσερις πρωταρχικές προτεραιότητες για συνεργασία σε επίπεδο ΕΕ.
Ατζέντα για την Εκπαίδευση 2030	2015	UNESCO	Τονίζει τη σημασία της απόκτησης δεξιοτήτων, της εκπαίδευσης στην ιδιότητα του πολίτη, της δικαιοσύνης και της ισότητας των φύλων.
Οδηγός της OXFAM για την ιδιότητα του παγκόσμιου πολίτη: μαθηματικά και ιδιότητα του παγκόσμιου πολίτη	2015	OXFAM	Καθοδηγεί τους εκπαιδευτικούς να αναπτύξουν συσχετισμούς ανάμεσα στα πλαίσια της καθημερινότητας και τα μαθηματικά.
Οδηγός της OXFAM για την ιδιότητα του παγκόσμιου πολίτη: αγγλικά και ιδιότητα του παγκόσμιου πολίτη	2015	OXFAM	Παρέχει πρακτικές ιδέες στους εκπαιδευτικούς για το συνδυασμό μαθημάτων της Αγγλικής γλώσσας με την ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη.
Οδηγός της OXFAM για την ιδιότητα του παγκόσμιου πολίτη: εκπαίδευση στην ιδιότητα του παγκόσμιου πολίτη- οδηγός για σχολεία	2015	OXFAM	Επισημάνσεις για τη σπουδαιότητα της Εκπαίδευσης για την Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη και το πώς αυτή επηρεάζει τις προσωπικότητες των μαθητών.
Οδηγός της OXFAM για την ιδιότητα του παγκόσμιου πολίτη: ιδιότητα του παγκόσμιου πολίτη στην τάξη- οδηγός για εκπαιδευτικούς	2015	OXFAM	Βοηθά τους εκπαιδευτικούς να αναπτύξουν την έννοια της Ιδιότητας του Παγκόσμιου Πολίτη.

Οδηγός της OXFAM για την ιδιότητα του παγκόσμιου πολίτη: θετικές επιστήμες και ιδιότητα του παγκόσμιου πολίτη	2015	OXFAM	Πρακτικές ιδέες για μια προσέγγιση της ιδιότητας του παγκόσμιου πολίτη στις θετικές επιστήμες.
Οδηγός εκπαιδευτικού για την πρόληψη του βίαιου εξτρεμισμού	2016	UNESCO	Περιγράφει δραστηριότητες που μπορούν να υλοποιηθούν στα σχολεία από τους εκπαιδευτικούς για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που θέτει ο βίαιος εξτρεμισμός.
Πρόληψη του βίαιου εξτρεμισμού μέσω της εκπαίδευσης: οδηγός για φορείς χάραξης πολιτικής	2017	UNESCO	Βοηθά τους φορείς χάραξης πολιτικής μέσα στα υπουργεία παιδείας να σχεδιάζουν και να υλοποιούν αποτελεσματικές δράσεις για να εξασφαλίσουν σχετική, χωρίς αποκλεισμούς και ίση ποιότητα εκπαίδευσης.

3. Καλές πρακτικές που αφορούν την Εκπαίδευση στην Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη

Η σημασία της Εκπαίδευσης στην Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη (ΕΙΠΠ) αντανακλάται στο γεγονός ότι αρκετά σχετικά έργα και πρωτοβουλίες έχουν εφαρμοστεί στην τυπική και μη τυπική εκπαίδευση σε αρκετές χώρες. Παρακάτω παρουσιάζονται μερικά παραδείγματα.

Οι επιλεγμένες πρωτοβουλίες και έργα εισάγουν τη χρήση της ΕΙΠΠ για την αντιμετώπιση διαφόρων παγκόσμιων θεμάτων, όπως η ριζοσπαστικοποίηση, η δημοκρατία, η πολυπολιτισμικότητα και η πολύ-πολιτισμική και κοινωνική κατανόηση. Επιπλέον, παρουσιάζονται πρωτοβουλίες και έργα, που προέρχονται από ευρωπαϊκές και μη ευρωπαϊκές χώρες, για να τονίσουμε την έκταση και τη δυναμική της ΕΙΠΠ ανά τον κόσμο.

Οι εν λόγω πρωτοβουλίες παρουσιάζουν επίσης διάφορους τρόπους ενίσχυσης και προαγωγής της ΕΙΠΠ. Για παράδειγμα, δημιουργώντας ένα βιβλιαράκι για

την ανάπτυξη ικανοτήτων για εκπαιδευτικούς. Τέλος, παρουσιάζονται καλές πρακτικές τόσο από την τυπική όσο και από τη μη τυπική εκπαίδευση, για να σκιαγραφήσουν παραστατικά τη σημασία της ΕΙΠΠ και για τις δύο μορφές εκπαίδευσης.

ΤΥΠΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- **RIGHTS Project** (2011). Το έργο “RIGHTS – Promoting Global Citizenship Education through Digital Storytelling” (RIGHTS- Προάγοντας την ΕΙΠΠ μέσω της Ψηφιακής Αφήγησης) ήταν ένα διετές έργο (2011-2013) στο πλαίσιο του έργου Comenius, συγχρηματοδοτούμενο από το πρόγραμμα Δια Βίου Μάθησης της ΕΕ. Το έργο RIGHTS παρήγαγε μια διδακτική μεθοδολογία για την Εκπαίδευση στην Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη με βάση την Ψηφιακή Αφήγηση και ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα εξ αποστάσεως στοχευμένο σε εκπαιδευτικούς της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και μαθητές. Το εκπαιδευτικό αυτό πρόγραμμα υλοποιήθηκε με επιτυχία σε 7 χώρες (Ιταλία, Βουλγαρία, Ισπανία, Πορτογαλία, Τουρκία, Ελβετία και Νορβηγία) και επέτρεψε τόσο στους εκπαιδευτικούς δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης όσο και στους μαθητές να προσεγγίσουν την ΕΙΠΠ με έναν δημιουργικό και διαδραστικό τρόπο και ταυτόχρονα να αναπτύξουν οριζόντιες βασικές ικανότητες-δεξιότητες ψηφιακές, κοινωνικές και πολιτικές καθώς και τη διαπολιτισμική ευαισθητοποίηση.
- **Μεταβαίνοντας στη δημοκρατία: υποστήριξη των εκπαιδευτικών για την ιδιότητα του ενεργού πολίτη (Travel pass to democracy: supporting teachers for active citizenship)** (2013). Πρόκειται για ένα έργο του Συμβουλίου της Ευρώπης, το οποίο υλοποιήθηκε στην Κροατία, την Ουγγαρία, το Μαυροβούνιο και τη Ρουμανία. Το έργο είχε ως στόχο να αναγνωρίσει και να ευαισθητοποιήσει για την έννοια της ιδιότητας του πολίτη και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και για την αντιμετώπιση αυτών στην εκπαίδευση, καθώς και να ενισχύσει τις σχετικές ικανότητες των εκπαιδευτικών.

- **Εθνικές πρωτοβουλίες της Κένυας για την αντιμετώπιση της ριζοσπαστικοποίησης των νέων στα εκπαιδευτικά ιδρύματα. (Kenya's national initiatives to address radicalization of youth in educational institutions.)** Το 2014 το Υπουργείο Παιδείας, Επιστήμης και Τεχνολογίας της Κένυας παρουσίασε την εθνική στρατηγική για την αντιμετώπιση του ζητήματος του βίαιου εξτρεμισμού και της ριζοσπαστικοποίησης στα σχολεία, με τίτλο «Πρωτοβουλίες για την Αντιμετώπιση της Ριζοσπαστικοποίησης των Νέων στα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα στη Δημοκρατία της Κένυας». ¹ Ένα από τα μέτρα της στρατηγικής αυτής ήταν να δημιουργηθούν φιλικά προς τα παιδιά σχολικά περιβάλλοντα και να δοθεί έμφαση στα ενδιαφέροντα των μαθητών και στην ευημερία τους. Η στρατηγική δίνει έμφαση στη σημασία της συμμετοχής των μαθητών σε δραστηριότητες, όπως τα αθλήματα ή οι τέχνες. Περιλαμβάνει την ένταξη της δράσης «Πρόληψη του βίαιου εξτρεμισμού μέσω της εκπαίδευσης (PVE-E)» στο αναλυτικό πρόγραμμα και στα προγράμματα διδασκαλίας των σχολείων και ενθαρρύνει τη συμμετοχή των μαθητών μέσω διαδικασιών μαθητικής κυβερνητικότητας ή ομότιμης μάθησης.
- **Σχολικός μηχανισμός παραπομπής και πρωτόκολλο για την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης των νέων (School referral mechanism and protocol for the prevention of the radicalization of youth)** (2016). Το εγχειρίδιο (στα Γαλλικά), που εκδόθηκε από το Γαλλικό Υπουργείο Παιδείας απευθύνεται στους διευθυντές των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και στο εκπαιδευτικό προσωπικό. Περιλαμβάνει πληροφορίες για το σύστημα παραπομπής (πώς να αναφέρουν περιπτώσεις ριζοσπαστισμού που οδηγούν στη βία), τη σημασία του ριζοσπαστισμού και προειδοποιητικά σημάδια, καθώς και περιπτώσεις ή το νομικό πλαίσιο αυτού του συστήματος παραπομπής.

1 UNESCO (2017). Preventing violent extremism through education: A guide for policy makers (PDF). Paris, UNESCO. pp. 36.

ΜΗ ΤΥΠΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- **Φόρουμ Νέων για την Παγκόσμια Κληρονομιά, Πρωτοβουλία Εθελοντών για την Παγκόσμια Κληρονομιά, και Κιτ Πρακτικής για την Παγκόσμια Κληρονομιά για νέους (World Heritage Youth Forums, World Heritage Volunteers Initiative (WHV), και World Heritage in Young Hands Kit).** Η UNESCO δημιούργησε τα Φόρουμ Νέων για την Παγκόσμια Κληρονομιά, για να προάγει τον διαπολιτισμικό διάλογο και τη συνεργασία ανάμεσα στους νέους ανθρώπους και για να αναπτύξει την κατανόησή τους για την πολιτισμική ετερότητα. Το πρώτο έλαβε χώρα στο Bergen της Νορβηγίας το 1995 και από τότε δημιουργήθηκαν άλλα 34 διεθνή, περιφερειακά και εθνικά φόρουμ νέων ανά τον κόσμο. Επίσης, η UNESCO ηγείται της Πρωτοβουλίας Εθελοντών για την Παγκόσμια Κληρονομιά, που περιλαμβάνει νέους ανθρώπους και οργανώσεις νέων. Η εν λόγω πρωτοβουλία στοχεύει στην προαγωγή της πολιτιστικής κληρονομιάς και της διατήρησης της καθώς και της αμοιβαίας κατανόησης ανάμεσα στους νέους ανθρώπους. Από το 2008, το έργο έχει υλοποιηθεί σε 46 χώρες σε όλο τον κόσμο και έχουν συμμετάσχει 3500 εθελοντές. Τέλος, η UNESCO έχει αναπτύξει δύο online εργαλεία: το «The World Heritage in Young Hands Kit», που αναπτύχθηκε το 1998 και έχει ως στόχο την εξοικείωση των νέων με την τοπική, την εθνική και την παγκόσμια κληρονομιά και την ιστορία τους καθώς και με την δική τους κουλτούρα αλλά και των άλλων. Και το «Diversity Kit for Youth» (Το δημιουργικό παιχνίδι), ένα δημιουργικό και παιχνιδιάρικο εργαλείο για εκπαιδευτικούς/εκπαιδευτές, το οποίο υπογραμμίζει τη σημασία της δημιουργικότητας και ταυτόχρονα την ενσωμάτωση πολιτισμικού περιεχομένου στο αναλυτικό σχολικό πρόγραμμα.
- **Εκστρατεία Unite4Heritage** (2015). Η εκστρατεία αυτή ξεκίνησε το Μάρτη του 2015 από την UNESCO. Πέτυχε να αγγίξει τους πολίτες και να τους ευαισθητοποιήσει για την ανάγκη να γιορτάζουμε και να κατανοούμε

τη διαφορετικότητα και την πολιτισμική κληρονομιά, και αποτελεί μια εναλλακτική «φωνή» απέναντι στην προπαγάνδα του βίαιου εξτρεμισμού. Η εκστρατεία υπογραμμίζει τη σπουδαιότητα για όλους και ειδικότερα για τους νέους ανθρώπους, της βελτίωσης της γνώσης τους για διαφορετικούς πολιτισμούς και ταυτόχρονα της ανάπτυξης νέων αφηγημάτων για την καταπολέμηση της διάδοσης μηνυμάτων μίσους και της σκόπιμης καταστροφής της πολιτισμικής κληρονομιάς. Η εκστρατεία τόνισε τη σημασία της χρήσης των ψηφιακών τεχνολογιών και του Διαδικτύου ως ενός ισχυρού εργαλείου για την καταπολέμηση του ριζοσπαστισμού μέσω του πολιτισμού.

- **Εκστρατεία για την Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη: Οι πράξεις μιλούν πιο δυνατά από τις λέξεις (Global Citizenship Campaign: Actions speak louder than words)** (2017). Για ακόμα μεγαλύτερη επίδραση και ενίσχυση των οργανώσεων Youth for Understanding (YFU) ώστε να εργαστούν πρακτικά με την Εκπαίδευση στην Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη και να αρχίσουν να την περιλαμβάνουν περισσότερο στο έργο τους, ο ΕΕΕ-YFU (οργάνωση ομπρέλα για τις εθνικές οργανώσεις YFU στην Ευρώπη) ξεκινά μια Εκστρατεία για την Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη. Οι δραστηριότητες θα λάβουν χώρα το φθινόπωρο 2017, μεταξύ Οκτωβρίου και Δεκεμβρίου σε τουλάχιστον 10 διαφορετικές χώρες. Η Εκστρατεία πραγματοποιείται χάρη στη χρηματοδότηση του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος Νεότητας του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Πίνακας 2. Επισκόπηση των καλών πρακτικών

Πρωτοβουλία	Έτος	Οργανισμός	Βασικές πτυχές
RIGHTS Project	2011	Συντονιστής: Università degli Studi "Guglielmo Marconi". Συγχρηματοδοτούμενο από την ΕΚ	Παρήγαγε μια διδακτική μεθοδολογία για την ΕΙΠΠ με βάση την ψηφιακή αφήγηση και ένα εξ αποστάσεως πρόγραμμα εκπαίδευσης που απευθύνεται στους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.
Μεταβαίνοντας στη δημοκρατία: υποστήριξη των εκπαιδευτικών για την ιδιότητα του ενεργού πολίτη	2013	Συμβούλιο της Ευρώπης	Στοχεύει να αναγνωρίσει και να ευαισθητοποιήσει τόσο για τις έννοιες της ιδιότητας του πολίτη και τα ανθρώπινα δικαιώματα όσο και για το πώς αντιμετωπίζονται αυτές στην εκπαίδευση.
Εθνικές πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση της ριζοσπαστικοποίησης των νέων σε εκπαιδευτικά ιδρύματα (Κένυα)	2014	Υπουργείο Παιδείας, Επιστημών και Τεχνολογίας της Κένυα	Μια εθνική στρατηγική που στοχεύει στην αντιμετώπιση του ζητήματος του βίαιου εξτρεμισμού και της ριζοσπαστικοποίησης στα σχολεία.
Σχολικός μηχανισμός παραπομπής και πρωτόκολλο για την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης των νέων	2016	Υπουργείο Παιδείας, Ανώτατης Εκπαίδευσης και Έρευνας της Γαλλίας	Ένα βιβλιαράκι για διευθυντές εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και για το εκπαιδευτικό προσωπικό.
Φόρουμ Νέων για την Παγκόσμια Κληρονομιά	Από 1995	UNESCO	Προάγει τον διαπολιτισμικό διάλογο και τη συνεργασία ανάμεσα στους νέους, στοχεύοντας στην ανάπτυξη της κατανόησής τους για την πολιτισμική ετερότητα.

Πρωτοβουλία Εθελοντών για την Παγκόσμια Κληρονομιά	Από 2008	UNESCO	Στοχεύει στην προαγωγή της πολιτιστικής κληρονομιάς και της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς καθώς και στην αμοιβαία κατανόηση μεταξύ των νέων ανθρώπων.
Κιτ Πρακτικής για νέους για την Παγκόσμια Κληρονομιά	1998	UNESCO	Στοχεύει στην εξοικείωση των νέων ανθρώπων με την τοπική, εθνική και παγκόσμια κληρονομιά και την ιστορία τους, καθώς και με τον δικό τους πολιτισμό αλλά και τον πολιτισμό των άλλων.
Κιτ Διαφορετικότητας για Νέους (το παιχνίδι της δημιουργικότητας)	2010	UNESCO	Ένα δημιουργικό και παιχνιδιάρικο εργαλείο, που υπογραμμίζει τη σπουδαιότητα της δημιουργικότητας και παράλληλα την ενσωμάτωση του πολιτισμικού πλαισίου στο αναλυτικό πρόγραμμα του σχολείου.
Εκστρατεία Unite4Heritage	2015	UNESCO	Στοχεύει στην ευαισθητοποίηση για την ανάγκη να γιορτάζουμε και να κατανοούμε τη διαφορετικότητα και την πολιτισμική κληρονομιά, και αποτελεί επίσης μια απάντηση απέναντι στον βίαιο εξτρεμισμό. Η εκστρατεία υπογραμμίζει τη σπουδαιότητα για όλους και ειδικότερα για τους νέους ανθρώπους, της βελτίωσης της γνώσης τους για διαφορετικούς πολιτισμούς και ταυτόχρονα της ανάπτυξης νέων αφηγηματικών για την καταπολέμηση της διάδοσης μηνυμάτων μίσους και της σκόπιμης καταστροφής της πολιτιστικής κληρονομιάς.
Εκστρατεία για την Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη: Οι πράξεις μιλούν πιο δυνατά από τις λέξεις	2017	Οργανώσεις Youth for Understanding (YFU)	Ευαισθητοποίηση για την ΕΙΠΠ

4. Η συμβολή μας: το έργο BRIGHTS

Το έργο **BRIGHTS** "Boosting Global Citizenship Education using digital storytelling- Προάγοντας την Εκπαίδευση στην Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη μέσω της Ψηφιακής Αφήγησης" στοχεύει στην υιοθέτηση της **κοινωνικής συνοχής** και προάγει τον **διαπολιτισμικό διάλογο** και τις **δημοκρατικές αξίες** στην Ευρώπη. Συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα Erasmus+ της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπό τη Δράση KA3 Social Inclusion through Education, training and youth (Κοινωνική ενσωμάτωση μέσω εκπαίδευσης, κατάρτισης και νεολαίας). Ξεκίνησε τον Δεκέμβριο 2016 και θα διαρκέσει 2 έτη.

Το έργο BRIGHTS θα προάγει την Εκπαίδευση στην Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη (ΕΙΠΠ) στην τυπική και τη μη τυπική εκπαίδευση με τη βοήθεια τεχνικών της ψηφιακής αφήγησης (ΨΑ), οδηγώντας στην ενίσχυση της εκπαίδευσης και των πολιτικών και πρακτικών κατάρτισης και εμπόρφωσης χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς στην Ευρώπη. Το έργο θα ενισχύσει την ευαισθητοποίηση και τη γνώση για την ΕΙΠΠ ανάμεσα σε εκπαιδευτικούς, εκπαιδευτές, φορείς χάραξης πολιτικής και την κοινωνία των πολιτών και θα δώσει στους νέους ανθρώπους αληθινές ευκαιρίες να έρθουν αντιμέτωποι με το ζήτημα των διακρίσεων, να εκτιμήσουν την πολιτισμική ετερότητα και να γίνουν ενεργοί πολίτες.

Οι στόχοι του έργου BRIGHTS είναι:

- Να αναπτύξει ικανότητες σε εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτές για να εφαρμόζουν την ΕΙΠΠ με νέους ανθρώπους χρησιμοποιώντας τεχνικές ψηφιακής αφήγησης, και
- Να ενδυναμώσει τους νέους ανθρώπους να αναπτύξουν κοινωνικές, πολιτικές και διαπολιτισμικές ικανότητες, καθώς και κριτική σκέψη, ψηφιακό εγγραμματισμό, δημιουργικότητα και ψηφιακές δεξιότητες. Πρακτικά, οι νέοι άνθρωποι θα παράγουν ψηφιακές ιστορίες σε θέματα που αφορούν την Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη.

Το έργο υλοποιείται στο Βέλγιο, την Κροατία, την Ελλάδα και την Ιταλία και απευθύνεται απευθείας σε:

- **Εκπαιδευτικούς** σε σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και **εκπαιδευτές** (e-facilitators, εργαζόμενους με νέους, διαπολιτισμικούς μεσολαβητές κ.λπ.) που εργάζονται σε πλαίσια τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης (σχολεία, Telecentres, Κέντρα Νεότητας, ΜΚΟ κ.λπ.) με νέους.
- **Νέους** (13-19 ετών), και ειδικά νέους σε κίνδυνο περιθωριοποίησης
- **Φορείς χάραξης πολιτικής** για την εκπαίδευση και την επιμόρφωση και εμπλεκόμενους φορείς.

Το έργο BRIGHTS θα εκπαιδεύσει εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτές στις βασικές αρχές της ΕΙΠΠ και στην εφαρμογή της μέσω της ψηφιακής αφήγησης. Θα αναπτύξει ένα μικτό εκπαιδευτικό πρόγραμμα με ΜΟΟC και δια ζώσης εργαστήρια. Ως μέρος της εκπαίδευσής τους, επιλεγμένοι εκπαιδευτικοί και εκπαιδευτές θα δοκιμάσουν άμεσα την αποκτηθείσα μεθοδολογία σε νέους ανθρώπους στα σχολεία και σε περιβάλλοντα μη τυπικής εκπαίδευσης. Ένας μεγάλος αριθμός από ενδιαφέρουσες και αναστοχαστικές ψηφιακές ιστορίες θα παραχθούν από τους ίδιους τους νέους πάνω σε παγκόσμιες προκλήσεις και θέματα περιλαμβανομένων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των ειρηνικών και δημοκρατικών αξιών, του διαπολιτισμικού διαλόγου, της ιδιότητας του ενεργού πολίτη κ.α. Σε επίπεδο πολιτικής, το έργο BRIGHTS θα παράγει πληροφοριακό υλικό, όπως το παρόν Πληροφοριακό Κιτ και συστάσεις και θα προάγει την ευαισθητοποίηση σε φορείς πολιτικής χάραξης και στην κοινωνία των πολιτών.

Το έργο BRIGHTS έθεσε σε λειτουργία την πρώτη **European online working group on Global Citizenship Education** (Ευρωπαϊκή διαδικτυακή ομάδα εργασίας για την Εκπαίδευση στην Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη). Η ομάδα αυτή είναι ανοικτή σε όλους και χρησιμοποιεί την υφιστάμενη πλατφόρμα Unite-IT για την ενίσχυση της συνεργασίας και των συνεργιών ανάμεσα στους συμμετέχοντες στο έργο, στα υφιστάμενα μέλη της κοινότητας και σε

νέους ενδιαφερόμενους ή παράγοντες. Σκοπός αυτής της κοινότητας είναι να εμπλέξει όλους τους παράγοντες που ενδιαφέρονται για το ζήτημα, συμπεριλαμβανομένων εκπαιδευτικών, εκπαιδευτών και νέων που εργάζονται στην τυπική, μη τυπική και άτυπη εκπαίδευση, εκπροσώπων ΜΚΟ, μη

κυβερνητικών οργανισμών και την κοινωνία των πολιτών, φορείς εκπαίδευσης και επιμόρφωσης, φορείς χάραξης πολιτικής και όλους τους υπόλοιπους ενδιαφερόμενους. Επιπλέον αυτή είναι μια ομάδα για όσους επιθυμούν να υποστηρίξουν και να συνηγορήσουν για την πιθανή υιοθέτηση της ΕΙΠΠ ως εμπειριστατωμένης εκπαιδευτικής μεθοδολογίας σε διάφορα περιβάλλοντα και σε διαφορετικά εκπαιδευτικά επίπεδα μέσω της χρήσης των ψηφιακών εργαλείων.

Η κοινοπραξία του BRIGHTS απαρτίζεται από τους ακόλουθους επτά εταίρους, που αντιπροσωπεύουν τέσσερις ευρωπαϊκές χώρες (Βέλγιο, Κροατία, Ελλάδα και Ιταλία):

ALL DIGITAL (Telecentre-Europe AISBL)

ΒΕΛΓΙΟ

Maksvzw <https://maksvzw.org/en/>

ΒΕΛΓΙΟ

Centro Studi Foligno (CSF)

ΙΤΑΛΙΑ

Università degli Studi Guglielmo Marconi (USGM)

ΙΤΑΛΙΑ

**Hellenic Open University (HOU),
DAISSy Research Group**

ΕΛΛΑΔΑ

Centre of Technical Culture Rijeka

ΚΡΟΑΤΙΑ

Hellenic Professionals Informatics Society (HePIS)

ΕΛΛΑΔΑ

5. Συμπεράσματα: βασικά μηνύματα για τους φορείς χάραξης πολιτικής.

Το υφιστάμενο παγκόσμιο σενάριο, που σηματοδοτείται από κοινωνικές, πολιτικές, περιβαλλοντικές και οικονομικές κρίσεις, απαιτεί τα εκπαιδευτικά και επιμορφωτικά ιδρύματα και οι επαγγελματίες της εκπαίδευσης να αναλάβουν μεγαλύτερη ευθύνη από ποτέ, ώστε να εξασφαλίζουν ότι όλοι οι εκπαιδευόμενοι, κάθε ηλικίας και υπόβαθρου, μπορούν να αναπτυχθούν σε ενημερωμένους, με κριτική σκέψη, κοινωνικά διασυνδεδεμένους, δεοντολογικά ηθικούς και συνειδητοποιημένα ενεργούς παγκόσμιους πολίτες. Οι πολιτικές για την εκπαίδευση και την κατάρτιση παίζουν σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση της κοινωνικής ένταξης, της αμοιβαίας κατανόησης και του σεβασμού μεταξύ των νέων ανθρώπων και των κοινοτήτων.

Το παρόν έγγραφο στόχο έχει να ενημερώσει τους φορείς χάραξης πολιτικής για τον ρόλο της Εκπαίδευσης στην Ιδιότητα του Παγκόσμιου Πολίτη (ΕΙΠΠ) και για τη σημασία της, παρουσιάζοντας, μεταξύ άλλων, τα πλεονεκτήματα καθώς και πρωτοβουλίες και έργα που υιοθετούν την ΕΙΠΠ. Σκοπός του είναι να πείσει τους φορείς χάραξης πολιτικής να υιοθετήσουν και να εντάξουν την ΕΙΠΠ στα προγράμματα σπουδών τους στην εκπαίδευση και κατάρτιση.

Η ΕΙΠΠ αντιπροσωπεύει μια **ολοκληρωμένη απάντηση** στα παγκόσμια ζητήματα, όπως οι μη δημοκρατικές στάσεις, ο κοινωνικός αποκλεισμός, τα χαμηλά επίπεδα δημοκρατικού αλφαριθμητισμού των νέων ανθρώπων. Η ΕΙΠΠ βοηθά τους πολίτες να αντιμετωπίζουν τις δυσκολίες της ζωής και να συμβάλλουν στη δημιουργία μιας κοινωνίας, στην οποία η αλληλεγγύη, η δικαιοσύνη και η κοινωνική ευαισθησία θα βελτιώσουν την ποιότητα ζωής κάθε πολίτη. Επιπλέον, η ΕΙΠΠ βοηθά τους ανθρώπους, τόσο τους πρωταγωνιστές όσο και το κοινό τους, να διερευνήσουν την ίδια τους την ταυτότητα και ταυτόχρονα να αποδεχτούν τη διαφορετικότητα στην κοινωνία. Έτσι, αποδυναμώνεται ο βίαιος εξτρεμισμός και ο ριζοσπαστισμός, ενώ ενισχύονται η αλληλεγγύη και η παγκόσμια ειρήνη.

Η ΕΙΠΠ θα μπορούσε να έχει επίδραση και σε άλλα μέλη της κοινωνίας, όπως τα μέλη της οικογένειας και τους φίλους των μαθητών/σπουδαστών που ήρθαν σε

επαφή με την ΕΙΠΠ και με αυτόν τον τρόπο να διαχυθούν περαιτέρω οι αξίες της πολιτισμικής ετερότητας, της αποδοχής, της δημοκρατίας και του σεβασμού.

Η ΕΙΠΠ μπορεί να έχει επίδραση σε διάφορες περιοχές πολιτικής, όπως η μεταναστευτική πολιτική, η δικαιοσύνη και η εσωτερική και η περιβαλλοντική πολιτική. Αυτές οι πολιτικές χαρακτηρίζονται από μέτρα πολιτικής ως αντίδραση, ενώ η ΕΙΠΠ μπορεί να θεωρηθεί μια ενεργητική προσέγγιση και μια προσέγγιση πρόληψης, η οποία αντιμετωπίζει τις κεντρικές και

βασικές αιτίες των προβλημάτων με τα οποία ασχολούνται αυτές οι πολιτικές. Η ΕΙΠΠ ευαισθητοποιεί για τα παγκόσμια ζητήματα. Μπορεί να αλλάξει τις απόψεις των πολιτών και να τους βοηθήσει να γίνουν ενεργοί πολίτες και να συμμετέχουν σε δημοκρατικές διαδικασίες. Και ένας ενεργός και ενήμερος πολίτης αποτελεί το κλειδί για μια πιο δίκαιη και ασφαλή κοινωνία. Για το λόγο αυτό, η ΕΙΠΠ δεν αφορά μόνο τους φορείς πολιτικής χάραξης για την εκπαίδευση και δεν εμπίπτει μόνο στην ευθύνη των αρχών για την εκπαίδευση.

Η χρήση της Ψηφιακής Αφήγησης (ΨΑ) στην ΕΙΠΠ είναι ένας καινοτόμος και αποτελεσματικός τρόπος, επειδή η ΨΑ συνδυάζει δημιουργικότητα, ψηφιακό εγγραμματοισμό, κριτική σκέψη, γλωσσικές δεξιότητες και προσωπικό αναστοχασμό και είναι πολύ ελκυστική για τους ψηφιακούς γηγενείς (ψηφιακή γενιά).

Η ΨΑ αποτελεί μια ελκυστική μέθοδο για τους νέους ανθρώπους, επειδή μπορούν να εργάζονται σε online περιβάλλοντα να χρησιμοποιούν να συνδυάζουν διαφορετικά θέματα. Εφαρμόζεται εύκολα σε κάθε περιβάλλον που υπάρχει σύνδεση για υπολογιστή και διαδίκτυο. Συνολικά, είναι μια δημιουργική μέθοδος που προσφέρει πολλαπλά οφέλη τόσο για τους μαθητές/σπουδαστές, όσο και για τους εκπαιδευτικούς και είναι ένας εύκολος τρόπος να

κάνει τους νέους ανθρώπους να συμμετέχουν στις αξίες της ΕΙΠΠ.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, συστήνουμε στους φορείς χάραξης πολιτικής να συμβάλλουν στη διάδοση της ΕΙΠΠ με σκοπό την προαγωγή των πλεονεκτημάτων που απορρέουν από την ΕΙΠΠ:

- Πρώτον, μπορούν να ευαισθητοποιήσουν για τη σημασία της ΕΙΠΠ και τα οφέλη της, προάγοντας τις υφιστάμενες πρωτοβουλίες και προγράμματα. Έτσι, οι άνθρωποι που δεν γνωρίζουν την ΕΙΠΠ θα εξοικειωθούν μαζί της και θα προσπαθήσουν να την προσαρμόσουν στις ανάγκες τους.
- Μπορούν να επιδράσουν σε διάφορα επίπεδα (τοπικό, εθνικό, ευρωπαϊκό) μέσω εκστρατειών. Διαχέοντας τα οφέλη της ΕΙΠΠ σε όλα τα επίπεδα θα θεμελιωθεί μια υγιής βάση για την ΕΙΠΠ.
- Επιπλέον, μπορούν να υποστηρίξουν δραστηριότητες ανάπτυξης ικανοτήτων, ώστε να εξοικειώσουν έναν ακόμα μεγαλύτερο αριθμό εκπαιδευτικών με την έννοια της ΕΙΠΠ και τις πρακτικές της, ώστε να μπορούν να εφαρμόζουν με επιτυχία το αναλυτικό πρόγραμμα που θα αναπτυχθεί για τα σχολεία.

6. Λίστα Αναφορών

- Bernard R. Robin.2006. The Educational Uses of Digital Storytelling. SocInfTechnol Teacher EduIntnConf 2006, 709–716 (2006).
<http://faculty.coe.uh.edu/brobin/homepage/Educational-Uses-DS.pdf>
- Bernard R. Robin.2008. Digital storytelling: A powerful technology tool for the 21st century classroom. Theory IntoPract 47(3), 220–228 (2008).
<http://digitalstorytellingclass.pbworks.com/f/Digital%2520Storytelling%2520A%2520Powerful.pdf>
- Council of Europe. 2008. White Paper on Intercultural Dialogue “Living Together As Equals in Dignity”, 7 May 2008. Strasbourg, Council of Europe.
https://www.coe.int/t/dg4/intercultural/source/white%20paper_final_revised_en.pdf
- Council of Europe. 2010. Charter on Education for Democratic Citizenship and Human Rights Education. CM/Rec (2010)7. Strasbourg, Council of Europe.
<https://rm.coe.int/16803034e5>
- European Commission/EACEA/Eurydice, 2012. Citizenship Education in Europe. http://eacea.ec.europa.eu/education/EURYDICE/documents/thematic_reports/139EN.pdf
- European Commission/EACEA/Eurydice. 2016. Promoting citizenship and the common values of freedom, tolerance and non-discrimination through education: Overview of education policy developments in Europe following the Paris Declaration of 17 March 2015. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/eurydice/images/1/14/Laaflet_Paris_Declaration.pdf
- Joe Lambert. 2009. Where it all started: The center for digital storytelling in California. Story circle: Digital storytelling around the world.
- NajatSmeda, Eva Dakich, and Nalin Sharda.2014. Smart learning Environments: The effectiveness of digital storytelling in the classrooms: a comprehensive study.
<https://slejournal.springeropen.com/track/pdf/10.1186/s40561-014-0006-3?site=slejournal.springeropen.com>
- Oxfam. 2015. Education for Global Citizenship, A guide for schools. Oxfam Development Education Programme. London, Oxfam.
<http://www.oxfam.org.uk/education/global-citizenship/global-citizenship-guides>
- Oxfam. 2015. Global Citizenship in the Classroom: A guide for teachers. Oxfam Development Education Programme. London, Oxfam.
<http://www.oxfam.org.uk/education/global-citizenship/global-citizenship-guides>
- RIGHTS project. 2011. RIGHTS Research Report. Funded by the European Commission
http://project.unimarconi.it/rights/images/DEV9_RIGHTS_Research_report.pdf
- UNESCO. 2013. Global Citizenship Education: An emerging perspective. Outcome document of the Technical Consultation on Global Citizenship Education. Paris, UNESCO.
<http://unesdoc.unesco.org/images/0022/002241/224115E.pdf>
- UNESCO. 2014. Global Citizenship Education: Preparing learners for the challenges of the 21st century. Paris, UNESCO.
<http://unesdoc.unesco.org/images/0022/002277/227729e.pdf>
- UNESCO. 2015. Global citizenship education: topics and learning objectives. Paris, UNESCO.
<http://unesdoc.unesco.org/images/0023/002329/232993e.pdf>
- UNESCO. 2015. Education 2030 Agenda - Incheon Declaration and SDG4 – Education 2030 Framework for Action. Paris, UNESCO.
http://unesdoc.unesco.org/images/0024/002456/245656E.pdfhttp://www.unesco.org/fileadmin/MULTIMEDIA/HQ/ED/ED/pdf/FFA_Complet_Web-ENG.pdf

- UNESCO. 2016. Schools in Action: Global Citizens for Sustainable Development – A Guide for Students. PARIS, UNESCO.
<http://unesdoc.unesco.org/images/0024/002463/246352e.pdf>
- UNESCO. 2016. Teacher's Guide on the Prevention of Violent Extremism. PARIS, UNESCO.
<http://unesdoc.unesco.org/images/0024/002446/244676e.pdf>
- UNESCO. 2017. Preventing violent extremism through education: a guide for policy-makers. Paris, UNESCO.
<http://unesdoc.unesco.org/images/0024/002477/247764e.pdf>
- Van Driel, B., Darmody, M., Kerzil, J., 2016. Education policies and practices to foster tolerance, respect for diversity and civic responsibility in children and young people in the EU, NESET II report. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2016. doi: 10.2766/46172.
http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/repository/education/library/study/2016/neset-education-tolerance-2016_en.pdf
- Yep4Europe "Youth e-Perspectives on Migration" project. 2017. Methodology: Using digital media for youth engagement and active citizenship. Funded by Erasmus+ programme of the European Commission.
http://www.yep4europe.eu/wp-content/uploads/2016/05/methodology_green_all-v22.pdf

Ιστοσελίδες

- EEE-YFU Global Citizenship Campaign 2017: Actions speak louder than words
<http://eee-yfu.org/projects/global-citizenship-campaign/campaign-info/>
- Oxfam GB, Global Citizenship Guides
<http://www.oxfam.org.uk/education/global-citizenship/global-citizenship-guides>
- StoryCenter
<https://www.storycenter.org/>

- The Digital Storytelling Association, The center for digital storytelling, 2011.
<http://electronicportfolios.com/digistory/>
- "Travel pass to democracy: supporting teachers for active citizenship" project, 2013. Funded by Council of Europe.
<http://pjp-eu.coe.int/en/web/charter-edc-hre-pilot-projects/projects/travel-pass>
- UNESCO Diversity Kit for Youth, The creativity game
<http://www.unesco.org/new/en/culture/themes/cultural-diversity/cultural-expressions/tools/creativity-game/>
- UNESCO Education for Sustainable Development
<http://en.unesco.org/themes/education-sustainable-development>
- UNESCO Global Citizenship Education
<http://www.unesco.org/new/en/global-citizenship-education>
- UNESCO Unite4Heritage Campaign
<http://www.unite4heritage.org/en/unite4heritage-celebrating-safeguarding-cultural-heritage>
- UNESCO World Heritage Youth Forums
<http://whc.unesco.org/en/youth-forum/>
- UNESCO World Heritage in Young Hands Kit
<http://whc.unesco.org/en/educationkit/>
- UNESCO World Heritage Volunteers Initiative (WHV)
<http://whc.unesco.org/en/whvolunteers>
- Unite-IT Network: Working group on Global Citizenship Education
<http://www.unite-it.eu/group/global-citizenship-education>
- United Nations Secretary General's Global Education First Initiative
<http://gloaleducationfirst.org>
- University of Houston, The educational uses of digital storytelling.
<http://digitalstorytelling.coe.uh.edu/>

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΚΙΤ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ
ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΠΟΛΙΤΗ (ΕΙΠΠ) ΓΙΑ ΦΟΡΕΙΣ ΧΑΡΑΞΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Brights

Project nr: 580256-EPP-1-2016-1-BE-EPPKA3-IPI-SOC-IN

Με συγχρηματοδότηση από το
πρόγραμμα «Erasmus+»
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το σχέδιο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής
Επιτροπής.
Η παρούσα δημοσίευση (ανακοίνωση) δεσμεύει μόνο τον συντάκτη της και η
Επιτροπή δεν ευθύνεται για τυχόν χρήση των πληροφοριών που περιέχονται
σε αυτήν.

